

Integracja szkolnictwa wyższego prawniczego
Ukrainy z europejską przestrzenią edukacyjną –
wyzwania bezpieczeństwa wewnętrznego
w czasie stanu wojennego

Інтеграція вищої юридичної освіти України з
європейським освітнім простором –
виклики внутрішньої безпеки під час
воєнного стану

Redakcja naukowa:
dr inż. Piotr Ponichtera,
dr Zoia Sharlovych

Łomża 2023

Тreść / Зміст

Wstęp / Вступ	7
Алдохіна Л. М. ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	9
Баланюк Н. НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	13
Беляєв І. С., Плотнікова А. В. БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ САНКЦІЇ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗА ВЧИНЕННЯ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	17
Бодак О. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЯК КРОК ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНИ	20
Budiakova O. INTEGRATION OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE INTO THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW	23
Volkova L. DEVELOPMENT OF MULTICULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	27
Ворожбіт-Горбатюк В. ФОРМИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ – СУБ'ЄКТІВ ПРОБАЦІЇ	31
Гайдукевич С. В., Семенова Н. П. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	35
Гальчич І. П., Карпюк І. В. ВСЕБІЧНІСТЬ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	42
Глуценко С. І. ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ТРАНСПЛАНТОЛОГІЮ В УКРАЇНІ – РЕФОРМА НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ТРАНСПЛАНТ-КООРДИНАТОРІВ	44
Головань Т. Г. ЮРИДИЧНА КЛІНІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗОВАНОЇ ПРАВНИЧОЇ ПРОФЕСІЇ	48
Гребінська С. І. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ВІЙНИ	53
Гресь Д. О. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ У ФІНАНСУВАННІ ТЕРОРИЗМУ	58
Єськова А. М. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	62
Журавльов М. С. НЕДБАЛЕ СТАВЛЕННЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ: ОКРЕМІ ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	66
Завадський А. А. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ГЛИБОКОГО СИНТЕЗУ КОНТЕНТУ ТА ДІПФЕЙКІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ	69
Задихайло О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧАМ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	73

НЕДБАЛЕ СТАВЛЕННЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ: ОКРЕМІ ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

*Журавльов Максим Сергійович, аспірант 2 р.н., спеціальність 081 Право,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
м. Харків, Україна*

Постановка проблеми. Недбале ставлення до військової служби – кримінальне правопорушення, передбачене ст.425 Кримінального кодексу України [1], останнім часом науковці й практики почали характеризувати як актуальну проблему українського сьогодення. «Ця тема набула особливої актуальності з огляду на те, що впродовж 2014-2015 років військовослужбовці Збройних Сил України вперше за часів незалежності України зіткнулися з ворожим посяганням на її територіальну цілісність.

Проблема посилюється веденням проти української держави так званої «гібридної війни», яка характеризується як агресивними військовими діями під прикриттям незаконних збройних формувань, так і одночасним використанням широкого спектра політичних, економічних, а також інформаційно-пропагандистських заходів» [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми військових кримінальних правопорушень розглядалися М.І. Карпенком, Н.А. Дмитренко, А.А. Надоевим, Т.А. Павленко, С.О. Харитоновим, та іншими.

Формулювання цілей тез. Така актуальна тема потребує продовження наукових досліджень і визначає мету даного: означити окремі практичні проблеми кримінальної відповідальності за недбале ставлення до військової служби.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вочевидь, протидія веденню «проти української держави так званої «гібридної війни», яка характеризується як агресивними військовими діями під прикриттям незаконних збройних формувань, так і одночасним використанням широкого спектра політичних, економічних, а також інформаційно-пропагандистських заходів, потребує додаткових знань і специфічних навичок, яких українські військовослужбовці до початку АТО не мали.

Разом з тим, впродовж останніх років спостерігається практика інкримінування учасникам бойових дій недбалого ставлення до військової служби (стаття 425 Кримінального кодексу України).

Однак наразі відсутнє єдине для органів досудового розслідування, адвокатів та суддів розуміння особливостей складу цього злочину. Це обумовлює необхідність обговорення проблематики правниками, які безпосередньо зіткнулися з подібними справами. Водночас знову постає питання щодо відродження військової юстиції задля оцінки правових аспектів

військової діяльності та забезпечення належного рівня законності, правопорядку та військової дисципліни» [2].

Із воєнною агресією російської федерації, розпочатої 24 лютого 2022р. проти України затребуваність отримання відповідей на поставлені раніше питання теорії та практики кримінального права значно зросла, адже українське сьогодення протікає саме у воєнній площині, основними суб'єктами якої виступають військові, чисельність яких збільшилась. Отже, значно збільшується кількість потенційних суб'єктів застосування цього кримінального правопорушення.

Це все відбувається на тлі вже існуючих проблем, про які зазначалось на круглому столі на тему: «Недбале ставлення до військової служби: один кейс – різне тлумачення. Чому практика відрізняється від норми права?», що відбувся у 2021 р. на базі Комітету АПУ з кримінального та кримінально-процесуального права.

Науковці і практики окреслили тоді наступні проблемні питання щодо застосування ст.425 Кримінального кодексу України: склад злочину за ст. 425 Кримінального кодексу України, розуміння обов'язку військовослужбовця та реальна можливість його виконати, розмежування поняття недбалості та виправданого ризику, розмитість визначення суб'єктивної сторони цього складу кримінального правопорушення, створення передумов для численних заяв проти України до Європейського суду з прав людини у зв'язку з порушенням ст. 7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод винесенням вироків щодо військовослужбовців за ст. 425 Кримінального кодексу України, оскільки кримінальна норма абстрактно сформульована, що призводить до недотримання стандартів якості закону: принципів доступності, правової визначеності та передбачуваності [2].

Висновки та перспективи подальших наукових пошуків. Варто наголосити, що ст.425 Кримінального кодексу України спрямована на охорону суспільних відносин, які пов'язані з обороною держави, її незалежності та територіальної цілісності.

Належна увага науковців до проблемних питань кримінальної відповідальності за військові правопорушення є запорукою визначення дієвих заходів, здатних суттєво вплинути на військову злочинність і стабілізацію ситуації в Україні, що в підсумку становитиме можливість забезпечити ефективну систему національної безпеки України.

Дослідження розвитку вітчизняного кримінального законодавства є важливим чинником динаміки загальносуспільних трансформацій, оцінки їхнього впливу та ефективності. Адже проведення реформ в умовах зовнішньої збройної агресії без перебільшення є справжнім історичним викликом для нашої держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05 квітня 2001 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Недбале ставлення до військової служби: один кейс – різне тлумачення. Чому практика відрізняється від норми права. 08.10.2021. URL: <https://www.legalalliance.com.ua/novini/nedbale-stavlenna-do-vijskovoi-sluzbi-odin-kejs-rizne-tlumacenna-comu-praktika-vidriznaetsa-vid-normi-prava/>.